

Płukanie sieci wykonać pod nadzorem służb technicznych użytkownika wodociągu.

Odbiór techniczny kanałów i rurociągów

Przed zasypaniem poszczególnych odcinków rur i kanałów należy dokonać odbioru technicznego. Odbiór prowadzić zgodnie z normą PN-92/B-10735.

Dokumentacja powykonawcza

Po wykonaniu rurociągów należy je zinwentaryzować. Inwentaryzacja powinna być wykonana przez uprawnione Służby Geodezyjne.

Jeżeli w trakcie wykonawstwa wystąpią odstępstwa od projektu należy wykonać dokumentację powykonawczą uwzględniającą wszystkie zmiany.

Wnioski końcowe

- wykonanie robót prowadzić pod stałym nadzorem technicznym;
- przejścia poprzeczne przez wykopy trwale zabezpieczyć kładkami a cały wykop ogrodzić celem uniknięcia wypadków osób postronnych;
- pracownicy wykonujący prace ziemne muszą być przeszkoleni w zakresie BHP przy pracach ziemnych;
- prace należy wykonać zgodnie z normami:
  - BN-83/8836-02 Roboty ziemne. Wymagania i badania przy odbiorze;
  - PN-68/B- 06050 - Roboty ziemne budowlane. Wymagania w zakresie wykonania i badania przy odbiorze;
  - PN-92/B-10735 - Kanalizacja, Przewody zewnętrzne. Wymagania i badania przy odbiorze.

9. Wewnętrzna instalacja wody czystej

Według założeń, stacja wodociągowa będzie działała bezobsługowo, a obsługa „dochodząca” winna jedynie sprawdzać okresowo parametry instalacji. W związku z tym, zaprojektowano podstawową instalację sanitarną.

Woda czysta na cele własne stacji pobierana będzie z kolektora tłocznego zestawu pompowego. Przyłącze wody służyć będzie na cele sanitarne i serwisowe. Na wyjściu z kolektora Dn100, wspawana będzie mufa Dn25, do której podłączony będzie zestaw wodomierzowy składający się z:

- zawór kulowy odcinający Dn25 – 2 szt.,
- reduktor ciśnienia Dn25,
- wodomierz skrzydełkowy typ JS Dn20,
- zawór antyskażeniowy typ EA.

Woda czysta doprowadzona zostanie do następujących punktów poboru:

- Węzeł sanitarny – umywalka – 1 szt., miska ustępowa – 1 szt.,

- Hala technologiczna – kurek czerpalny ze złączką do węża – 1 szt.,
- Pomieszczenie dezynfekcji (chlorownia) – umywalka – szt. 1, natrysk bezpieczeństwa z prysznicem do przemywania oczu – szt. 1.

Źródłem ciepłej wody użytkowej dla węzła sanitarnego będzie przepływowy ogrzewacz wody 3,5 kW. Za kurkiem czerpalnym w hali technologicznej zostanie dodatkowo zamontowany zawór antyskażeniowy typ HA.

Instalacje wodociągowe wykonać z rur wielowarstwowych systemowych PEX-Al-PE o średnicach $\phi 25$, 20,15 przewidzianych do instalacji wody pitnej wraz z łącznikami.

Połączenie z armaturą – na gwint przy użyciu mosiężnych kształtek przejściowych.

W pomieszczeniu węzła sanitarnego przewody należy prowadzić w bruzdach (pod tynkiem), natomiast w pomieszczeniach technologicznych natynkowo. Na przewody prowadzone w bruzdach należy nałożyć płaszcz z pianki poliuretanowej grubości minimum 2mm, przewidziany do instalowania pod tynkiem. Natynkowe rurociągi montować przy pomocy systemowych uchwytów, w odległościach wskazanych przez producenta rur.

Po zakończeniu montażu instalacje należy przepłukać, po czym należy przeprowadzić próbę szczelności ciśnieniem 0,6 MPa, a następnie zdezynfekować. Instalację należy wykonać zgodnie z załączonymi rysunkami, oraz „Warunkami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlano-montażowych część II” oraz instrukcją producenta wykonania instalacji.

10. Instalacje kanalizacji

Rurociągi kanalizacyjne należy wykonać z rur i kształtek PVC uszczelnionymi pierścieniami gumowymi. W przypadku kanalizacji chemicznej należy zastosować uszczelki chemoodporne.

Ścieki sanitarne z miski ustępowej i umywalki zlokalizowanych z węzła sanitarnym oraz wody przypadkowe z istniejącego wpustu podłogowego w hali technologicznej, będą odprowadzane wspólnym kanałem, który należy włączyć do istniejącego przyłącza kanalizacyjnego, którym ścieki będą odprowadzane do istniejącego bezodpływowego zbiornika na ścieki sanitarne.

Ścieki przypadkowe z posadzki oraz ścieki z umywalki w pomieszczeniu chlorowni będą odprowadzane wspólnym kanałem, który należy włączyć do istniejącego przyłącza, którym ścieki będą odprowadzane do istniejącego neutralizatora.

Wszystkie rurociągi podposadzkowe układać na podsypce piaskowej 10 cm.

Zaprojektowano 2 piony kanalizacyjne w pomieszczeniu węzła sanitarnego oraz w pomieszczeniu chlorowni (ozn. odpowiednio PK1 i PK2), które należy zaopatrzyć w rewizję i rurę wywiewną wyprowadzoną ponad dach budynku.

11. Instalacje wentylacji

11.1. Hala technologiczna

- kubatura pomieszczenia – $90,9 \text{ m}^3$;
- krotność wymiany – 1;
- ilość powietrza – $1 \times 90,9 = 90,9 \text{ m}^3/\text{h}$;
- założona prędkość powietrza $v = 1,0 \text{ m/s}$;
- powierzchnia kanału wentylacyjnego $F = 0,025 \text{ m}^2$;

Wywiew – wywietrzak dachowy $\varnothing 200\text{mm}$ z podstawą dachową B-II, zakończenie anemostat $\varnothing 200\text{mm}$, montaż na istniejącym otworze.

Nawiew – 2 x nawiewnik podokienny $225 \times 75\text{mm}$, wyposażony od zewnątrz w czerpnię z żaluzjami zabezpieczającymi przed zaciekami, od wewnątrz wyposażony w kratkę z ruchomymi lamelami, przepustnicę i filtr włókninowy.

11.2. Rozdzielnia

- kubatura pomieszczenia – $13,0 \text{ m}^3$;
- krotność wymiany – 1;
- ilość powietrza – $1 \times 13,0 = 13,0 \text{ m}^3/\text{h}$;
- założona prędkość powietrza $v = 1,0 \text{ m/s}$;
- powierzchnia kanału wentylacyjnego $F = 0,004 \text{ m}^2$;

Wywiew – kratka wentylacyjna $\varnothing 160\text{mm}$, kanał wentylacyjny $\varnothing 160\text{mm}$ – podłączenia do istniejącego otworu.

Nawiew – czerpnia ścienna $\varnothing 160\text{mm}$, kratka wentylacyjna $\varnothing 160\text{mm}$, oś na poz. $0,5\text{m n.p.p.}$

11.3. Węzeł sanitarny

- kubatura pomieszczenia – $9,0 \text{ m}^3$;
- ilość powietrza – $50 \text{ m}^3/\text{h}$;

Wywiew – wentylator ścienny $\varnothing 150 \text{ mm}$, $Q=50\text{m}^3/\text{h}$, $P=60\text{Pa}$, $n=2650\text{obr/min}$, $N=25\text{W}$, montaż na istniejącym otworze.

Nawiew – czerpnia ścienna $\varnothing 125 \text{ mm}$, kanał wentylacyjny $\varnothing 125 \text{ mm}$, zakończenie kratka wentylacyjna nawiewna $\varnothing 125 \text{ mm}$ – oś na poz. $0,3\text{m n.p.p.}$

11.4. Chlorownia

- kubatura pomieszczenia – $12,7 \text{ m}^3$;
- krotność wymiany – 5;
- ilość powietrza – $5 \times 12,7 = 63,5 \text{ m}^3/\text{h}$;
- założona prędkość powietrza $v = 1,0 \text{ m/s}$;

- powierzchnia kanału wentylacyjnego $F = 0,02 \text{ m}^2$;
Wywiew – wentylator ścienny $\varnothing 150\text{mm}$, $Q=80\text{m}^3/\text{h}$, $P=50\text{Pa}$, $n=2650\text{obr}/\text{min}$, $N=20\text{W}$,
wyrzutnia ścienna $\varnothing 150\text{mm}$, oś na poz. $0,4\text{m n.p.p.}$
Nawiew – kratka nawiewna $\varnothing 160\text{mm}$, czerpnia ścienna $\varnothing 160\text{mm}$, oś na poz.
 $3,00\text{m n.p.p.}$

12. Instalacja ogrzewania

W budynku SUW ogrzewanie pomieszczeń będzie realizowane za pomocą elektrycznych grzejników konwektorowych

Obliczeniowe zapotrzebowanie na moc cieplną dla poszczególnych pomieszczeń oraz moce projektowanych źródeł ciepła:

W pomieszczeniu rozdzielni ogrzewanie projektuje się konwektory na mniejszą moc grzewczą niż wyliczone zapotrzebowanie z uwagi na zyski ciepła od szaf elektrycznych.

Nr pom.	Nazwa pomieszczenia	Temp. obliczeniowa [°C]	Zapotrzebowanie na moc cieplną [W]	Moc konwektora elektrycznego [W]
1	Hala technologiczna	8	2490	1500 – 2 szt.
2	Rozdzielnia	8	880	500 – 1 szt.
3	Węzeł sanitarny	20	340	500 - 1 szt.
4	Chlorownia	8	870	1000 - 1 szt.

13. Osuszanie

W celu ograniczenia wykraplania pary wodnej na rurociągach i armaturze przewiduje się zastosowanie w hali technologicznej SUW przenośnego kondensacyjnego osuszacza powietrza.

Parametry zaprojektowanego osuszacza

- Max kubatura osuszanego pomieszczenia: 180m^3 ,
- Wydajność osuszania: $13\text{l}/24\text{h}$ dla $27^\circ\text{C}/65\%$,
- Średni pobór mocy: 310W ,
- Wymiary: (HxLxB): $600 \times 380 \times 310 \text{ mm}$,
- Waga: 18kg .

14. Uwagi końcowe

Wszystkie prace należy prowadzić zgodnie z "Warunkami Technicznymi Wykonania i Odbioru Robót Budowlano - Montażowych".

Wszystkie instalacje, materiały i urządzenia służące do uzdatniania wody pitnej i mające z nią bezpośredni kontakt, winny posiadać aktualne atesty higieniczne i wszelkie wymagane prawem dopuszczenia. Zobowiązuje to wykonawcę stacji do zakupu oraz zastosowania takich materiałów i urządzeń, które w/w atesty posiadają.

15. Projekty związane

Opracowana dokumentacja projektowa pn. „Przebudowa stacji uzdatniania wody wraz z infrastrukturą towarzyszącą w miejscowości Kolonia Ossa gmina Odrzywół” stanowiąca komplet składa się z następujących tomów:

- projekt zagospodarowania terenu,	- tom I,
- część budowlano-konstrukcyjna	- tom II,
- część technologiczno-sanitarna	- tom III,
- część elektryczna	- tom IV,
- przebudowa układu zasilania	- tom V.

II. OBLICZENIA

1. Dobór pomp głębinowych

Oznaczenia	studnia nr S-1	Studnia nr S-2
Depresja przy $Q_{eksploat.}$ [m]	17,8	18,0
Głębokość swobodnego lustra wody [m.p.p.t.]	6,8	9,6
Różnica poziomu między dynamicznym zw. wody w studni i zw. wody w zbiorniku [m]	27,37	29,47
Strata ciśnienia na rurociągach i armaturze [m]	5,0	7,0
Strata ciśnienia na filtrach [m]	3,0	3,0
Wymagane ciśnienie na wypływie [m]	5,0	5,0
min. wymagana wysokość podnoszenia pompy [m.sł.w.]	40,37	44,47
Wydajność max Q [m^3/h]	9,0	15,0
Rzeczywista wysokość podnoszenia pompy [m.sł.w.]	46,0	53,0
Rzeczywista moc silnika [kW]	2,2	4,0

2. Dobór aeratora i inżektora

Wydajność ujęcia $Q = 24,0 \text{ m}^3/h = 0,0067 \text{ m}^3/s$

Objętość aeratora dla minimalnego czasu przetrzymania $t_{zal} = 2 \text{ min.}$

$$V_a = 0,0067 \times 60 \times 2 = 0,8 \text{ m}^3;$$

Przyjęto aerator Dn 800, o pojemności czynnej $v_{cz} = 0,8 \text{ m}^3$ - 1 szt.

Średnicę inżektora dobrano w ten sposób, aby prędkość przepływu $v = 7 \text{ m/s.}$

- $Q = 24,0 \text{ m}^3/h = 0,0067 \text{ m}^3/s$

- pole przekroju inżektora $F = \frac{0,0067}{7} = 0,001 \text{ m}^2$

- średnica inżektora $d_n = \sqrt{\frac{4F}{\pi}} \quad d_n = \sqrt{\frac{4 \times 0,001}{\pi}} = 0,036 \text{ m}$

- Przyjęto inżektor $D_n/d_n = 100/40 \text{ mm}$

3. Dobór filtrów

- wydajność ujęcia: $Q = 24,0 \text{ m}^3/h$,

- wymagana prędkość filtracji $v \leq 10 \text{ m/h}$,

- minimalna powierzchnia filtracji

$$F_{\text{filtr}} = \frac{24}{10} = 2,4 \text{ m}^2$$

Przyjęto 2 filtry pionowe ciśnieniowe Dn 1200 o powierzchni filtracji:

$$F = 2 \times 1,13 \text{ m}^2 = 2,26 \text{ m}^2$$

- rzeczywista prędkość filtracji $v = \frac{24}{2 \times 1,13} = 10,62 \text{ m/h}$

4. System i intensywność płukania

Zgodnie z przyjętą technologią uzdatniania wody przyjęto płukanie złoża systemem wodno-powietrznym, co pozwala zmniejszyć ilość wody do płukania

Przyjęto:

- intensywność płukania wodą - $i_w = 30 \text{ m}^3/\text{h}/\text{m}^2$,
- intensywność płukania powietrzem dla prędkości wypływu powietrza z dysz napowietrzających - $i_p = 15 \text{ dm}^3/\text{s}/\text{m}^2$,

Założone fazy płukania filtrów:

- płukanie wstępne wodą:	2 min,
- spulchnianie złoża powietrzem:	3 min,
- płukanie wodą	10 min,
- spust pierwszego filtratu	3 min.

Wymagane natężenia przepływu:

- wody płuczającej

$$g_w = i_w \times F_f = 30 \times 1,13 = 33,9 \text{ m}^3/\text{h}$$

- powietrza do spulchniania

$$g_p = i_p \times F_f = 15 \times 1,13 = 17 \text{ l/s}$$

Wymagana ilość wody do jednego płukania :

$$V_w = g_w \times t_p = 33,9 (2 + 10) / 60 = \sim 6,8 \text{ m}^3$$

5. Długość filtrocylu

Długość filtrocylu wpływającą na częstotliwość cyklu płukania obliczono dla filtrów pionowych ze wzoru:

$$T_f = \frac{V_z}{z \times v_f} = \frac{3400}{0,27 \times 10,62} = 1185,7 \text{ h} = 49 \text{ d}$$

gdzie:

T_f – długość filtrocylu;

V_z – dopuszczalna ilość zawieszin jaką można zatrzymać na 1 m² powierzchni filtra w czasie cyklu [g/m³] $V_z = 3400 \text{ g/m}^3$; (według Marmontowa)

z – zawartość zawieszin w wodzie $z = 0,27 \text{ mgFe/dm}^3$

v_f – obliczeniowa prędkość filtracji $v_f = 10,62 \text{ m/h}$.

Zakłada się, iż płukanie poszczególnych filtrów będzie się odbywało co 49 dni.

Orientacyjna przepustowość pojedynczego filtra dla cyklofiltru:

$$V_{\text{wodywycyflu}} = \frac{V_z \times F_f}{z} = \frac{3400 \times 1,13}{0,27} = 14230 \text{ m}^3$$

Zgodnie z powyższymi obliczeniami złoże kwalifikuje się do płukania po uzdatnieniu ok. 14230m³ wody.

6. Określenie ilości, stanu i składu wód nadosadowych oraz przewidywany sposób ich oczyszczania

Złoże kwalifikuje się do płukania po uzdatnieniu ok. 14230 m³ wody.

Wymagana ilość wody do jednego płukania - filtr pionowy Dn1200:

$$V_w = g_w \times t_p = 33,9 (2 + 10) / 60 = \sim 6,8 \text{ m}^3$$

Ilość zawiesziny w wodach popłucznych

Obliczono przyjmując skuteczność uzdatniania wody na filtrach Dn1400 w zakresie Fe 97%

$$M_{\text{Fe}} = 1,91 \times \text{Fe} = 1,91 \times 0,27 \times 0,97 = 0,5 \text{ g/m}^3$$

Ilość zawieszin zatrzymywana na jednym filtrze w ciągu doby

$$M = \frac{Q_{\text{maxd}}}{n} \times M_{\text{Fe}}, \text{ g/dobę}$$

Q_{maxd} – dobowy wydajność ujęcia = 576m³/d

n – ilość filtrów = 2szt.

$$M = \frac{576}{2} \times 0,5 = 144 \text{ g/dobę}$$

Redukcja zawiesziny w odstojniku wynosi 95%.

Ładunek zanieczyszczeń odprowadzanych do odbiornika

- zawiesina ogólna $Z_o = 144 \times 0,05 = 7,2 \text{ g/dobę}$

- Fe = $7,2 \times 1,0 / 1,91 = 3,77 \text{ g/dobę}$

Stężenie zanieczyszczeń w wodzie nadosadowej

Dobrana pompa pozwala na odpompowanie w ciągu 1,0 h zawartości odстойnika tj. 7,50 m³.

$$Z_o = \frac{7,2 \cdot 1,0}{7,50} = 14,4 \text{ g/m}^3 < 35 \text{ g/m}^3$$

$$Fe = \frac{3,77 \cdot 1,0}{7,50} = 0,5 \text{ g/m}^3 < 10 \text{ gFe/m}^3$$

Jakość wód nadosadowych odprowadzanych do gruntu będzie odpowiadać wymaganiom zawartym w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego [Dz. U. 06.137.984 z późniejszymi zmianami [Dz. U. /2006Nr 137 poz.984].

7. Dostawa powietrza

Źródłem sprężonego powietrza na potrzeby technologiczne będzie sprężarka śrubowa z modułem kompaktowym.

Powietrze dostarczane będzie ze sprężarki o wydajności $V=0,24\text{m}^3/\text{min}$, sprężu $\Delta p=1,0\text{MPa}$, mocy silnika $N=2,2\text{kW}$ ze zbiornikiem o pojemności 90l. Dodatkowy bufor sprężonego powietrza będzie stanowił zbiornik sprężonego powietrza o pojemności 0,5m³.

- ilość powietrza do rozluźnienia złoża filtracyjnego o powierzchni $F = 1,13 \text{ m}^2$
 $g_p = i_p \times F_f = 15 \times 1,13 = 17\text{l/s} = 61\text{m}^3/\text{h}$
- ciśnienie powietrza do rozluźnienia złoża winno wynosić około 0,05 MPa,
- czas rozluźnienia złoża: 3 min,
- pojemność zbiornika powietrza $V = 500\text{l} + 90\text{l}$, $p = 0,8 \text{ MPa}$,
- potrzebna ilość powietrza dla filtra Dn1200 wynosi:

$$V = 83,2 \text{ m}^3/\text{h} \times 3 / 60 = 4,16 \text{ m}^3$$

Sprężarka w ciągu 1 minuty przy ciśnieniu 1,0 MPa może dostarczyć powietrze o ciśnieniu 0,05 MPa w ilości:

$$V_p = (Q \times t) + \frac{(p_1 + 1)V_1}{p_2 + 1}$$

gdzie:

Q – wydajność sprężarki przy ciśnieniu nominalnym 1,0 MPa

$$Q = 0,24 \text{ m}^3/\text{min} = 4,0 \text{ l/s}$$

t – czas spulchniania złoża; t = 3 min. = 180 sek.

V₁ – pojemność zbiornika; V = 500 l + 90 l,

p₁ – ciśnienie w zbiorniku; p₁ = 1,0 = 10,0 atm.

p₂ – ciśnienie powietrza do spulchniania; p₂ = 0,05 MPa = 0,5 atm.

$$V_p = (4,0 \times 180) + \frac{(10+1) \times 590}{0,5+1} = 5047 \text{ dm}^3 = 5,05 \text{ m}^3 > 4,16 \text{ m}^3$$

Obliczona ilość powietrza jest wystarczająca dla celu spulchniania złoża.

8. Dobór chloratora

Chlorator przeznaczony będzie do wprowadzenia do wody podchlorynu sodu tak, aby nasycenie wolnym chlorem wynosiło 0,3 g Cl₂/m³.

Zakłada się dozowanie podchlorynu sodu o zawartości 149,5 g Cl/dm³ dla pierwotnej zawartości wolnego chloru w wodzie 1,0 g Cl₂/m³

Wymagana wydajność pompy:

$$V_w = \frac{24 \times 1,0}{145} = 0,17 \text{ l/h}$$

Przyjęto pompę dozującą o następujących parametrach:

- wydajności V_{max} = 2,5 l/h,
- maksymalne ciśnienie p = 18,0 bar.